

Polski sektor bankowy wobec wyzwań związanych z kryzysem finansowym w strefie euro

Ryszard Wierzba, Eugeniusz Gostomski, Marta Penczar,
Monika Liszewska, Piotr Górski, Juliusz Giżyński, Elżbieta Małecka

UNIWERSYTET GDAŃSKI

Wydział Zarządzania
Uniwersytetu Gdańskiego
Sopot 2014

www.wzr.pl

Spis treści

Wprowadzenie	7
--------------------	---

ANALIZA PRZYCZYŃ I PRZEBIEGU KRYZYSU FINANSOWEGO W EUROPIE

Rozdział 1. Geneza i przyczyny globalnego kryzysu finansowego i gospodarczego	13
Wstęp	13
1.1. Ogólne przyczyny współczesnego kryzysu	13
1.2. Ekspansja bankowości hipotecznej jako główna przyczyna kryzysu finansowego	17
1.3. Dominacja sfery finansowej nad sferą realną i niekontrolowany rozwój rynku instrumentów pochodnych	19
Zakończenie	20
Bibliografia	20
Rozdział 2. Przebieg i skutki globalnego kryzysu finansowego	23
Wstęp	23
2.1. Przebieg i skutki kryzysu w USA	23
2.2. Przyczyny i przebieg kryzysu w Hiszpanii	26
2.2.1. Narastanie kryzysu gospodarczego w Hiszpanii	26
2.2.2. Groźba bankructwa wielu hiszpańskich banków	28
2.2.3. Pomoc dla sektora bankowego	30
2.3. Przyczyny i przebieg kryzysu w Irlandii	31
2.3.1. Źródła kryzysu w Irlandii	31
2.3.2. Państwo ratuje banki irlandzkie przed bankructwem	32
2.3.3. Przewyciężenie kryzysu irlandzkiego	34
2.4. Przyczyny, przebieg i przewyciężenie kryzysu finansowego w Islandii	35
2.4.1. Od sukcesów gospodarczych do kryzysu	35
2.4.2. Przyczyny, przebieg i skutki kryzysu bankowego w Islandii	36
2.4.3. Przewyciężenie kryzysu gospodarczego i bankowego	38
2.5. Przyczyny, skutki i przewyciężenie kryzysu na Łotwie	39
2.5.1. Źródła i przejawy kryzysu finansowego i gospodarczego na Łotwie	39
2.5.2. Przewyciężenie kryzysu	42
2.6. Koszty kryzysu w strefie euro	42
Zakończenie	49
Bibliografia	49

KONSEKWENCJE KRYZYSU W STREFIE EURO DLA POLSKIEGO SYSTEMU BANKOWEGO

Rozdział 3. Mechanizm wpływu kryzysu na polski system bankowy i polską gospodarkę	53
Wstęp	53
3.1. Typologia kanałów transmisji kryzysu	53
3.2. Analiza wpływu kanałów transmisji kryzysu na polski sektor bankowy	58
Zakończenie	65
Bibliografia	66
Rozdział 4. Wpływ kryzysu na pozycję, efektywność i bezpieczeństwo polskiego sektora bankowego – analiza porównawcza	69
Wstęp	69
4.1. Wpływ kryzysu finansowego na pozycję polskiego sektora bankowego na tle wybranych sektorów bankowych państw członkowskich	70
4.2. Wpływ kryzysu na efektywność polskiego sektora bankowego na tle wybranych sektorów bankowych państw członkowskich	85
4.3. Wpływ kryzysu na bezpieczeństwo polskiego sektora bankowego na tle wybranych sektorów bankowych państw członkowskich	94
Zakończenie	96
Bibliografia	97
Rozdział 5. Makroekonomiczne konsekwencje kryzysu – polityka fiskalna w kryzysie finansowym w strefie euro	99
Wstęp	99
5.1. Konieczność dyscypliny fiskalnej w strefie euro	100
5.2. Ewolucja systemu nadzoru polityki fiskalnej w strefie euro	104
5.3. Analiza polityki fiskalnej strefy euro w okresie kryzysu finansowego	110
Zakończenie	117
Bibliografia	118
Rozdział 6. Makroekonomiczne konsekwencje kryzysu – polityka pieniężna Europejskiego Banku Centralnego w okresie kryzysu gospodarczego	121
Wstęp	121
6.1. Funkcjonowanie mechanizmu transmisyjnego polityki pieniężnej w standardowych warunkach	122
6.2. Uwarunkowania polityki pieniężnej EBC w czasie kryzysu gospodarczego w strefie euro	124
6.3. Realizacja polityki pieniężnej EBC w czasie kryzysu gospodarczego w strefie euro	129
6.3.1. Instrumenty polityki pieniężnej EBC	129
6.3.2. Działania EBC w czasie kryzysu gospodarczego w strefie euro	132
Zakończenie	141
Bibliografia	142

Rozdział 7. Konsekwencje kryzysu finansowego i gospodarczego dla mechanizmów finansowania sektora bankowego w Polsce	145
Wstęp	145
7.1. Struktura źródeł finansowania działalności bankowej w Polsce	145
7.2. Zobowiązania jako źródło finansowania się polskich banków	147
7.3. Finansowanie się banków środkami pozyskanymi z zagranicy	150
7.4. Kapitały własne banków jako źródło finansowania działalności bankowej	155
7.5. Działania na rzecz zwiększenia finansowania długookresowego banków	158
Zakończenie	162
Bibliografia	163

**POKRYZYSOWE ZMIANY INFRASTRUKTURY
INSTYTUCJONALNO-REGULACYJNEJ NA RYNKU FINANSOWYM
W UNII EUROPEJSKIEJ**

Rozdział 8. Projekt unii bankowej jako odpowiedź na kryzys w strefie euro	167
Wstęp	167
8.1. Przesłanki ustanowienia oraz kluczowe założenia unii bankowej	168
8.2. Założenia, cele i organizacja jednolitego mechanizmu nadzorczego	171
8.3. Założenia, cele i organizacja jednolitego mechanizmu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji	182
Zakończenie	187
Bibliografia	188

Rozdział 9. Rola unii bankowej w ograniczaniu kryzysów i ich konsekwencji w przyszłości	191
Wstęp	191
9.1. Jednolity mechanizm nadzorczy jako element unii bankowej zapobiegający kryzysom	192
9.2. Jednolity mechanizm restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji jako element zarządzania kryzysowego w ramach unii bankowej	198
Zakończenie	209
Bibliografia	210

Wnioski	213
--------------------------	-----

Nota o autorach	219
----------------------------------	-----